

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Markéta HEJDUKOVÁ

Obor: ČJ - NJ

Název práce v českém jazyce: Interpretace románu Tomáše Zmeškala *Milostný dopis klínovým písmem*

Název práce v anglickém jazyce: Interpretation of the novel by Tomáš Zmeškal *love letter in cunieforn script*

Vedoucí práce: PhDr. Josef Peterka, CSc.

Oponent práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

M. Hejduková si vytkla za cíl své bakalářské práce provést komplexní rozbor a interpretaci románu Tomáše Zmeškala *Milostný dopis klínovým písmem* a tuto analýzu obohatit o svůj čtenářský zážitek. Předkládaná práce obsahuje všechny náležitosti literárně teoretické analýzy (opírá se o promyšlenou a jasnou strukturu), román je navíc zasazen do kontextu doby a autorova díla, je obohacen o přijetí díla literární kritikou. Přesto musím konstatovat, že autorka ve svých interpretačních soudech zůstává na povrchu, svá tvrzení jen zřídka opírá o konkrétní důkazy v textu, neptá se po výběru a funkci jednotlivých složek románu a použitých jazykových a stylistických prostředků. Vytčený cíl se jí tedy podařilo naplnit pouze částečně, protože stranou ponechává pro interpretaci díla zásadní složku a tou je jeho záměrnost (tzv. autorský záměr).

Nyní bych ráda svá výše uvedená tvrzení doložila konkrétními příklady. Při snaze román žánrově specifikovat autorka zmiňuje, že se jedná o román autobiografický. Na s. 18 píše, že „*Tomáš Zmeškal se narodil na konci 60. let, tudíž část doby, v níž se příběh odehrává, sám prožil. V tomto směru bychom mohli román označit také jako autobiografický.*“ Skutečně se autobiografické dílo pozná podle toho, že autor v dané době žil? Autorka by měla u obhajoby objasnit, jak rozumí pojmu autobiografické dílo, čím by se mělo dílo vyznačovat, aby mohlo být považováno za autobiografické. Cukrářovy vize autorka chápe jako filozofický rozměr románu, určitě by je (hlavně ty o nesmrtelnosti) šlo chápat i jako variaci na texty mytologické. Téma nesmrtelnosti je zásadní pro nejvýznamnější sumerský epos Epos o Gilgamešovi (tento příběh však byl známý i Chetitům), který byl sepsán klínovým písmem na hliněných tabulkách. Tento směr uvažování by mohl M. Hejdukové pomoci přesněji rozkrýt, proč nejspíš autor cukrářovy vize do románu začlenil.

U kompozice bych ráda M. Hejdukovou upozornila na to, že román *Milostný dopis klínovým písmem* nezačíná koncem, protože příběh se otevírá v 70. letech Alicinou svatbou, ale příběh manželů Černých se odvíjí až do 90. let. M. Hejduková nezdůvodňuje, proč autor zvolil tuto promyšlenou a pro čtenářovu orientaci náročnou kompozici, nezamýšlí se nad tím, jak byla mozaika příběhu uspořádána, jak byly jednotlivé kapitoly provázány a pojmenovány.

U postav autorka čtenáři představí jejich osud, ale nepojmenovává jejich roli v příběhu, nezamýšlí se nad jejich funkcí, ani nad tím, kolik prostoru v příběhu dostávají, jaký způsob vyprávění jim autor přisoudil a proč.

Na s. 25 cituje cukráře Svobodu (už jen to jeho jméno je pro charakteristiku jeho postavy zajímavé): „*Vidiš, bratře, dvě a půl hodiny autem, to je velká vzdálenost, a to my lidé jsme od sebe vzdáleni ještě více.*“ (T. Zmeškal, 2008, s. 68). Tvrdí, že v tomto výroku jde o filozofii času. Uniká jí, že je zde spíše naznačeno jedno z hlavních témat románu, že jen obtížně se můžeme

k druhému člověku skutečně přiblížit. Tento výrok by bylo vhodnější chápat obrazně a ne doslovně jako jedno z pojetí chápání času.

Čas i prostor jsou odbyty povrchními konstatováními, není jasné, proč čas je pro interpretaci románu zásadní a prostor naopak bezvýznamný. Při uchopení prostoru by M. Hejdukové mohlo pomoci, kdyby si uvědomila, v jakých různých prostředích, na jakých místech se román odehrává, a dala je do souvislosti s rovinou postav a vůbec celkovým vyzněním díla.

Na s. 30 si M. Hejduková pokládá otázku: „*Je Květa obětí či násilníkem?*“ Vyplývá tato otázka z díla? Bylo autorovým záměrem podobnou otázku ve čtenáři vyvolat? M. Hejduková také hodnotí Květino chování, konstatuje, jak se měla zachovat. Nabádá autor čtenáře k podobným soudům, chce, aby Květino chování bylo hodnoceno?

Na s. 31 M. Hejduková píše, že Maxovy city vyprchaly, ale už se nesnaží pochopit příčinu změny v jeho chování, příčinu jejich vyprchání.

V nadmíru stručné kapitole o jazykové a stylové složce M. Hejduková podává výčet použitých jazykových a stylistických prostředků, např. metafor. Ani u jednoho z nich se nevěnuje jejich funkci v textu, účinku na čtenáře.

M. Hejduková plně nevytěžila ani autorovu hru s motivem kapesníku, čtenáři nevysvětlila, jak autor pomocí něho vytváří ono emocionální napětí, jak s tímto motivem pracuje. Objevují se v díle další podobně originálně použité motivy?

Práce je sice psána poměrně kultivovaným jazykem a stylem, ale vyskytují se v ní chyby ve slovosledu a syntaxi a stylistické neobratnosti. Za všechny uvádím 2 příklady ze strany 28 (chybná místa jsou podtržena a následně v závorce okomentovaná): „*Postupně nám doktor Lukavský reflektuje příběh, jak se s cukrářem Svobodou setkal a jeho vize.*“ (chybějící čárka za vedlejší větou vloženou, v neobvyklém významu použité sloveso reflektovat, vhodnější by se zdálo: odhaluje, vypráví apod.). „*Tato zpověď hlavní postavy výstižně reflektuje všechny jeho emoční posuny, od vyspělého muže zrazeného svou ženou, jenž se snaží zapomenout a nenávidět, muže pociťujícího beznaděj při snaze ze sebe vypudit lásku, uvědomujícího si přetrvávajícího citu (uvědomujícího si přetrvávající cit) ke své ženě, litujícího dřívějšího nevyjadřování citů až po staršího muže plně si vědomého přetrvávající lásky ke své ženě, toužícího o (místo toužícího po odpuštění) odpuštění a uvědomujícího si ztráty času (uvědomujícího si ztrátu) způsobenou pošetilostí.*“

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 25. 12. 2015

.....
Podpis